

Vogelwerkgroep OOST-BRABANT

Nieuwsbrief 2020/06

21 oktober 2020

Maandag 16 november: Start Cursus Akkervogels

Met een aantal aanpassingen door de coronacrisis, verandering van leslokaal naar Leuven, wijziging van 2 data. Zie lager in deze nieuwsbrief.

Zaterdag 24 oktober: Autodagtocht naar het Krekengebied van het Meetjesland en Zeeuws-Vlaanderen

Tot onze spijt hebben we deze activiteit moeten schorsen !!!!!

Door de Coronacrisis heeft alles de laatste maanden op een laag pitje gebrand. We hebben ons aan de voorzorgsregels gehouden en we hebben, zoals Natuurpunt ook vroeg, onze excursies op hold gezet.

Na het zomerreces zijn we onze werking herstart maar deze mits opvolgen van coronavoorschriften.

Dus we plannen nu vooral vervangende halvedagtochten in min of meer onze omgeving. Dus zeker nu de vernieuwde kalender voor de maanden oktober tot en met januari volgen zoals deze ook in Ons Vogelblad nr. 126 zal verschijnen. Het boekje is klaar en zal zo snel mogelijk worden verzonden (misschien eind deze week). Ook hierbij heeft corona ons parten gespeeld (drukker met vertragingen).

Dus **BELANGRIJK**: ga niet verder op het groene activiteiten kalendertje dat we begin 2020 ter beschikking stelden. De kalender voor de volgende maanden is wat je hieronder leest. Laten we hopen dat we deze kunnen uitvoeren. De verdere kalender zal in een volgende nieuwsbrief en in tijdschrift 127 worden meegedeeld.

GEWIJZIGDE KALENDER

ENKEL DEZE VOLGEN!

Gelieve voor elke activiteit vooraf in te schrijven. Op deze manier willen we te grote samenkomsten vermijden. Tijdens de wandelingen wordt gevraagd afstanden te houden, geen optisch materiaal uit te wisselen en mondkmaskers te dragen.

BELANGRIJK

LIDGELDEN VERNIEUWEN nog aan 20 euro op rekening van Vogelwerkgroep, p./a. Waaibergstraat 26 bus 5 te 3300 Tienen – IBAN: BE24 3300 1135 7138- BIC: BBRU BE BB.

Of doe een **storting op de projectrekening**, best voor 1 januari.

Vanaf 40 euro krijgt u **uitzonderlijk** dit jaar (dus voor 1 januari) een belastingvermindering van 60 %. Stort u bijvoorbeeld 40 euro dan krijgt u een aftrek van 24 euro en betaalt dus reëel maar 16 euro.

Gelieve ons evenwel van een storting op onze projectrekening te verwittigen via een e-mail (*marcel.jonckers2@telenet*), want we krijgen geen lijst van de gestorte bedragen met naam omwille van de wet op de privacy.

Deze giften gebeuren op rekening van Natuurpunt Studie – IBAN: BE12 2300 5247 4592. BIC – GEBA BEBB met vermelding “Gift voor project 2432 van VWG Oost-Brabant.

KOMENDE ACTIVITEITEN

Ingevolge de coronamaatregelen is onze activiteitenkalender sterk aangepast waarbij we getracht hebben toch een gamma activiteiten te organiseren, de meeste dichtbij of in onze regio.

Het aantal deelnemers wordt beperkt. Daarom wordt gevraagd vooraf aan te melden bij de uitstap begeleider. Enkel afspraak ter plaatse. Verder dienen de deelnemers zich verantwoordelijk te gedragen volgens de coronavoorschriften.

Zaterdag 24 oktober: Autodagtocht naar het Krekengebied van het Meetjesland en Zeeuws-Vlaanderen

Tot onze spijt hebben we deze activiteit moeten schorsen !!!!!

We leggen ons voor de volgende maanden toe op halve dagtochten in eigen regio. Ook u kan voor de volgende maanden (winter en voorjaar 2021) voorstellen doen voor bezoeken in natuurgebieden in onze regio. Mail naar een van onze bestuursleden.

Zaterdag 7 november 2020 Tiens Broek – Bezinkingsputten

De Tiense Bezinkingsputten en hun omgeving lokken heel wat doortrekkers en wintergasten. Op een novemberdag zijn de eenden al weer in prachtkleed en wordt er vaak al gebalst. Misschien zijn er nog een paar steltlopers. Roofvogels jagen er

op prooi. Mogelijk is de trektelpost nog bemand.

Afspraak: ter plaatse op de parking bij de waterzuivering van de Citrique in de Ambachtenlaan, Industriepark "Soldatenplein" Z1 te Tienen om 9 u. Einde omstreeks het middaguur.

Vooraf aanmelden bij Philippe Smets, 0475 605 543 of philippe.smets3@pandora.be.

Zaterdag 21 november: Lummens Broek - Kleen Meulen

Het Lummens Broek is een 7 ha groot natuurgebied in bezit van Natuurpunt op kleine afstand van het meer gekende Schulens Broek. De kern wordt gevormd door drie vijvers die pas in 1970 werden aangelegd op de Mangelbeek in Schalbreek aan de Kleen Meulen en dit voor de kweek van karpers.

Na 15 jaar van verwaarlozing begon het herstel in 2005 met o.a. het verwijderen van bomen van de dijken, de aanplant van een groenscherm en de bouw van een vogelkijkhut, die bijzonder in de smaak valt bij natuurfotografen. Recent werden de natuurinrichtingswerken verdergezet met verrassend mooie resultaten. Door het verwijderen van wilgenopslag en het inkorten van hagen werd het gebied opnieuw meer open wat een betere zichtbaarheid oplevert. In de wintermaanden zijn zeker veel overwinterende watervogels aanwezig, maar ook soorten als Watersnip, IJsvogel, Cetti's Zanger, soms ook Roerdomp.

De Kleen Meulen, waar de wandeling start, dateert van omstreeks 1700. Het betrof een olieslag- en graanmolen. In de jaren 2002-2004 werd hij grondig gerestaureerd en in 2008 werd een nieuw waterrad uit gietijzer en staal (gewicht 4 ton) geplaatst. De molen is te bezichtigen en maalt elke zaterdag van 14 tot 16 uur.

Afspraak: ter plaatse Mangelbeekstraat 56, 3560 Lummen om 9 u. Einde omstreeks het middaguur.

Vooraf aanmelden bij Jos Eyletten, 0499 333 182 of joseyletten.telenet.be.

Zaterdag 5 december 2020 Langs de grindgaten en natuurprojecten bij de Grensmaas

Afhankelijk van de waarnemingen in de voorafgaande dagen worden mogelijk volgende, door het ontginnen van grind en zand ontstane waterrijke gebieden bezocht: De Bichterweerd, Negenoord, Uiterwaarden van Aldeneik en van Kessenich, enz. Vanzelfsprekend staat deze tocht in het teken van watervogels. Kol- en Grauwe Gans, Smient, Grote Zaagbek, Brilduiker en Nonnetje zijn normaal aanwezig en wie weet valt er nog een of andere zeldzaamheid uit de lucht.

Afspraak: Ter plaatse om 9 u. op de parkeerplaats aan de Maasbrug, 3680 Maaseik, Bleumerpoort 2 (bij de Koningin Fabiolalaan).

Opgelet, bij ijzel of sneeuw zal deze tocht uit veiligheidsoverwegingen niet doorgaan! Einde voorzien om 17 u.

Afstanden en reistijden: vanuit Leuven of Tienen ongeveer 1 u.15 min.

Vooraf aanmelden bij Jan Wellekens 0479 799 367 of jan.wellekens1@gmail.com.

Het aantal deelnemers is beperkt!

Zondag 10 januari: Roofvogelteldag

Traditioneel houden we bij het begin van het jaar een Roofvogelteldag. We trekken erop uit in diverse vallei- en natuurgebieden om de overwinteraars te inventariseren, vnl. roofvogels, meeuwen en Kieviten. Op de meeste plaatsen wordt het een combinatie van autotocht met korte wandelingen. We verwachten overal een handvol geïnteresseerden. Wie graag zelfstandig elders en synchroon een route wil lopen, meldt dit liefst vooraf (Marcel tel. +32 16 81 87 87).

Afspraken op volgende plaatsen naar keuze. Let op: diverse aanvangsuren! Voormiddag tot omstreeks 13 u. of namiddag tot omstreeks 16 u.

Sperwer, foto Marc Van Meeuwen

- ◇ Dorpsplein **Neerlinter** om 9 u. voor een autozoektocht in de Getevallei o.l.v. Ronny Huybrechts (011 78 30 47 of 0495 592 336);
- ◇ Kerk van **l'Ecluse** (even voorbij Meldert) om 9.30 u. voor een wandeling langs Rosdel en omgeving o.l.v. Rudy Van Baelen (0475 927 526);
- ◇ Kerk van **Roosbeek** om 10 u. voor de streek van Boutersem – Kuntich – Vissenaken met o.a. Grote Kouter, Zeypveld en Rozendaalbeek o.l.v. Jos Cuppens (+32 475 935 022) en Katelein Goderis (0491 521 872);
- ◇ Kerk van **Bunsbeek**, Bunsbeekdorp om 10 u. voor een wandeling langs De Paddepoel en omgeving o.l.v. Marcel Jonckers (0479 447 233);
- ◇ Kerk van **Webbekom** om 13 u. voor de omgeving van Diest o.l.v. Annie Vandepoel, Jos Eyletten (0499 333 182);
- ◇ Kerk van **Wijgmaal** om 13.30 u. voor een wandeling in het Wijgmaalbroek o.l.v. Eddy Sente (0496 836 632).

Zaterdag 23 januari: Horst en de Wingevallei

Samen met Kamiel Aerts verkennen we de bossen rond Horst op zoek naar wintervogels. We wandelen langs de vijvers van de middeleeuwse burcht en trekken ook de uitgestrekte bossen in van de Wingevallei. Tot enkele jaren geleden was het grootste deel nog gesloten voor het publiek. Nu kunnen we er genieten van de afwisseling van natuurlijk bos, moerassige stukken, vrijgemaakt valleigraslanden en resten van de populierenbossen die een tijd het landschap hebben beheerst. Naast de watervogels komen hier vooral bossoorten voor. We mikken op soorten als diverse spechten (o.a. Middelste Bonte), Appelvink, Goudvink, Sijs, Keep, Holenduif ...

Afspraak: om 9 u. op de parking bij het kasteel van Horst. (Horststraat 28, 3220 St.-Pieters-Rode). Einde voorzien omstreeks 12 u. Laarzen of stevige wandelschoenen aangeraden.

Vooraf aanmelden bij Heidi Coene 0489 92 58 86 of heidicoene@yahoo.com

Kasteel van Horst

mm

Maandag 16 november start

Uitbreiding akkervogelbescherming in de Leemstreek

“CURSUS AKKERVOGELS”

Een cursus Akkervogels module 1 in herfst / winter 2020-2021
bestaande uit: □ 3 indooractiviteiten en 2 excursies op
zaterdagvoormiddagen.

Opgelet !!! Ingevolge de coronamaatregelen zijn we genoodzaakt de
indoorlessen te verplaatsen naar een echt ruime zaal waar afstanden geen probleem
vormen, met comfortabele zetels met schrijfblad en uitstekende geluidsinstallatie.
We hebben ook een paar data moeten veranderen ...

Het Provinciehuis is vlakbij het station gelegen zodat bereikbaarheid per
openbaar vervoer geen probleem is. Er is ook vlakbij een ruime
ondergrondse parking onder het Martelarenplein.

We verwachten jullie telkens met mondmasker !!

Grauwe Gors, foto Saxifraga

Programma

- 2 Workshops op maandagavonden, 1 op vrijdagavond, in het Provinciehuis, Provincieplein te Leuven) telkens van 19.30 u. tot 22 u. In de grote zaal die we kunnen reserveren hebben, kunnen de cursisten ruim uit elkaar zitten.
- 2 excursies op zaterdagvoormiddagen van 9 tot 12 u. Verzamelplaats wordt nog afgesproken zodat we ons, indien nog nodig, individueel kunnen verplaatsen naar het vertrekpunt. Wellicht wordt dit ergens in Hoegaarden, het kerngebied van de akkervogelbescherming.

Veldleeuwerik en Patrijs, foto's Karel Van Rompaey

Vanuit onze blik op vogels, vergeten we ook niet de mensen die betrokken zijn bij de akkervogelbescherming. Beroepskrachten en vrijwilligers staan ten slotte net als de vogels dag en nacht paraat. Hoe beter we de akkervogels leren kennen, hoe beter we ze kunnen beschermen en werken naar herstel van de populaties. Cruciaal is dat mensen uit de lokale omgeving meedoen en we tot een betere cohesie komen tussen alle plattelandsactoren. Van daaruit groeide het initiatief bij het Regionaal Landschap Zuid-Hageland, Werkgroep Grauwe Gors en Vogelwerkgroep Oost-Brabant om een Cursus Akkervogels in te richten.

Tijdens de winterse rust op de akkers is er toch verrassend veel leven, vooral in de bijzondere beschermings- en projectzones. Sommige soorten ontmoeten we in verbazend grote groepen. Waardoor zijn ze hier aangetrokken?

Workshop 1 indoor op 16 november 2020 in auditorium van het Provinciehuis te Leuven.

Algemene trends, alarmerende en blijvende populatieafnames in Europa. We beperken ons tot de broedvogels die grotendeels afhankelijk zijn van akkers en/of akkerranden. Evolutie van de akkervogelbescherming. Voorstelling van de

Monitoring Agrarische Soorten (MAS) en voorlopige analyse van de resultaten.

Lesgevers Robin Guelinckx, Freek Verdonckt, Remar Erens, pioniers van de akkervogelmaatregelen en oprichters van de Werkgroep Grauwe Gors.

Workshop 2 indoor op 11 december 2020 (= gewijzigde datum)

Noodzakelijke inzichten in de boerenstiel; rotatie van akkerteelten, opvolgen van recept voor maaibeurten, respect voor de landschapswaarde van kleine landschapselementen (hagen, ruigten, opvallende terreinelementen als strategische uitkijk- of zangpost), effectiviteit van de 5-jarige beheerovereenkomsten... en planten kennis van de zaaipakketten, inpasbaarheid in de bedrijfsvoering.

Lesgever Olivier Dochy (natuurmedewerker bij de provincie West-Vlaanderen).

Excursie 1 outdoor op 12 december 2020 (= gewijzigde datum)

Bezoek aan enkele maatregelen voor akkervogels waaronder vlakvormige maatregelen voor Grauwe Kiekendief in een van de prioritaire zones van het leemplateau tussen Riemst en Bierbeek. Gidsen Robin Guelinckx en Olivier Dochy.

Workshop 3 indoor op 18 januari 2021 (Raadzaal van het Provinciehuis)

Johannes Jansen is ornitholoog en medestichter van Batumi Raptor, coördinator van de Monitoring voor de Agrarische soorten (MAS). Hij zal de taxonomie (wetenschappelijke indeling), herkenning (vogeltopografie) en ecologie (de verbinding tussen voorkeurhabitats, trekgedrag, broedproces, foerageergedrag en beheermaatregelen), zang en geluid van de akkervogels brengen.

Excursie 2 op 06 februari 2021

Bezoek aan een reguliere kouter met vogelakkers; toepassing van herkenning en ecologie op de aanwezige akkervogels.

Inschrijvingsgeld: 75 euro voor module 1, te storten op rek. IBAN: BE24 3300

1135 7138 van NP Vogelwerkgroep Oost-Brabant. Duidelijk vermelden: “naam cursist(en) + akkervogels”. Inschrijvingen vooraf zijn verplicht en graag vóór 1 november 2020. Het aantal deelnemers wordt beperkt tot 25.

Vrouwetje Blauwe Kiekendief, foto Marc Van Meeuwen

In de lente 2021 volgt een tweede module Akkervogels

Deze vervolgmodule heeft tot doel

akkervogelmedewerkers te vormen door opdrijven van de kennis en vooral ervaringen in het veldwerk aan te bieden: studie en bescherming.

Deze module zal bestaan uit 1 indoor (op maandag 3 mei 2021), 1 outdoor + een deelname aan de Kiek'n Gors dag. In deze tweede module gaan we onder meer verder in op de verschillende akkerprooivogels en de mogelijkheden om ze niet alleen op soort, maar ook leeftijd en geslacht te determineren. Johannes Jansen, expert in roofvogels, zal de indoor workshop geven. Op de excursies brengen we alle akkervogels (ook de niet-akkerprooivogels) op kaart, we werken volgens het MAS-systeem met gebruik van een bijzondere

applicaties en via Obsmapp. De Afrikagangers zijn dan ook terug in ons land.

INFO – Contact

Katelein Goderis + 491 521 872 *kgoderis@scarlet.be*
Hanne Vandewaerde + 478 363 121 *hanne.vandewaerde@rlzh.be*
Marcel Jonckers + 497 447 233 *marcel.jonckers2@telenet.be*

ONS VOGELBLAD

Dit regionaal tijdschrift van onze Werkgroep Oost-Brabant verschijnt 4 x per jaar, telkens ongeveer 64 pagina's. Het abonnementsgeld voor een jaargang bedraagt nu 20 euro voor leden van Natuurpunt of 22 euro voor niet-leden, afzonderlijk te betalen op rekening van de Vogelwerkgroep, Waaibergstraat 26 / 5 te 3300 Tienen - IBAN: BE24 3300 1135 7138 – BIC: BBRU BE BB.